

7/707

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01-1087
Konu : Sayın Cevdet SELVİ' nin
7/707 Esas No' lu Yazılı Soru Önergesi

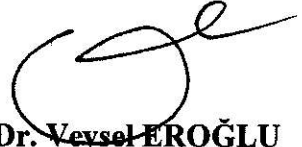
14..12/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 05.11.2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1415 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Sayın Cevdet SELVİ' nin "Kocaeli-Gebze-Dilovası Beldesindeki sanayi atıklarına ilişkin" 7/707 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız iliaikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yazı (3sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN CEVDET SELVİ' NİN
7/707 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. Söz konusu raporun verildiği günden bu güne kadar bir yılı aşkın sürede, rapor doğrultusunda Bakanlığınızı ilgilendiren sorunların çözümü için herhangi çalışma yapılmıştır/yapılmaktadır? Varsa bunlar nelerdir?

CEVAP 1.

Kocaeli İli, Gebze İlçesi Dilovası'nda bulunan tesislerin çevre mevzuatına uygun faaliyet göstermesi ve bu bölgede bulunan kirletici vasfı yüksek tesislerin denetlenerek tespit edilen eksikliklerin giderilmesini temin için; Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatlarınca bölgede denetimler artırılmış, uygulanan yaptırımlar ve bilgilendirme çalışmaları ile sanayi tesislerinde çevre yatırımlarının yapılması sağlanmıştır.

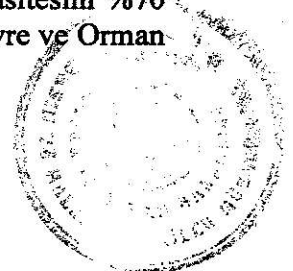
Dilovası'nda Polisan İlköğretim Okulu bahçesinde ve Dilovası Belediye Binası bahçesinde sabit hava kalitesi (emisyon) cihazı bulunmakta olup, 24 saatlik ölçüm sonuçları alınmaktadır. Bu istasyonlardan alınan veriler, <http://www.havaizleme.com> adresinden herkes tarafından izlenebilmekte olup, gezici hava kirliliği ölçüm aracı ile çeşitli noktalarda da ölçümler yapılmaktadır.

Kocaeli Bölgesindeki hava kirliliği; alanın topoğrafik (çanak şeklindeki) yapısı nedeniyle tesislerden ve konutlardan çıkan emisyonların yerleşim alanının üzerine dağılması, plansız sanayileşme, çarpık kentleşme ve özellikle kirletici vasfı yüksek tesislerin sayısının fazla olması nedeniyle yaşanmaktadır.

Dilovası Organize Sanayi Bölgesi'nin hava kirliliği seviyesinin ve hava kirletici kaynaklarının belirlenmesi amacıyla, TÜBİTAK-MAM koordinatörlüğünde Kocaeli Üniversitesi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü ve Kocaeli İl Müdürlüğümüz işbirliği ile çalışmalar başlatılmıştır.

Yapılan inceleme ve ölçüm çalışmalarının sonucunda;

- 28 tesiste tedbir alındığı,
- 18 tesisin tedbir alması için verilen sürenin devam ettiği,
- 12 tesise tedbir almadığı için ceza uygulandığı,
- 11 tesise tedbir mecburiyeti olmadığı halde tedbir aldırıldığı,
- Sürekli cihazı olan 12 tesisin on-line olarak Kocaeli Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne bağlandığı,
- 16 tesisten hem sürekli ölçüm cihazı taktırması hem de on-line olarak Kocaeli Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne bağlanması ve 7 tesisten nitrojen yastıklama istendiği,
- Çolakoğlu Metalurji A.Ş.'nin eski çelikhanesinin İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüz tarafından mühürlendiği, eski tesiste üretimin olmadığı ve sökülme işlemlerinin devam ettiği; "ÇED Olumlu Kararı" bulunan yeni çelikhanede üretiminin devam ettiği, yeni tesiste davlumbaz ve filtre gruplarının bulunduğu, yanma gazları ve toz emisyonlarının İl Müdürlüğü tarafından takip edileceği, cihazların alındığı, henüz montajın yapılmadığı,
- Diler Demir Çelik Fabrikasının mevcut filtre grubu (torbalı filtre) kapasitesini %70 oranında arttırdığı, yanma gazı ve toz emisyonlarının on-line olarak İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüzce takip edildiği,

-Polisan A.Ş.'nin üretimden kaynaklanan organik kirleticilerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin aldığı, İncineratör bacasından kaynaklanan emisyonların (Toplam Aktif Karbon) İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne takip edildiği, solvent tanklarına azot yastıklama sistemi getirildiği, Boyahane ünitesinden kaynaklanan emisyonların toz tutma ve aktif karbon ünitesine, formaldehit üretim ünitesinin iç ortam havalandırılması suyu yıkama kolonuna verildiği

tespit edilmiştir.

Dilovası Organize Sanayi Bölgesinde Dilovası Belediyesi ve OSB'den kaynaklanacak atık suların arıtılacağı Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisi çalışmaları başlatılmıştır. Bahse konu tesisin 30 Nisan 2009 tarihinde işletmeye alınacağı ile ilgili İş Termin Planı Bakanlığımıza sunulmuş olup, proje onayı 28.08.2007 tarihinde yapılmıştır.

Dilovası'nda faaliyet gösteren fabrikaların atıklarının önemli bir kısmının endüstriyel nitelikli tehlikeli atık olduğu, bu tür atık üreten sanayicilerin tehlikeli atıklarını bertaraf etme noktasında genellikle çevre kirliliğinin önlenmesi açısından duyarlı davranmadıkları tespit edilmiştir.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesince yaptırılan tehlikeli atık yakma ve depolama tesisi İZAYDAŞ; Ülkemizin ilk ve tek tehlikeli atık yakma ve depolama tesisi olma özelliğini taşımaktadır. İZAYDAŞ Marmara Bölgesinin Anadolu yakasına hizmet vermek üzere planlanmış olmasına karşın, diğer bölgelerin de taleplerini karşılama noktasındadır. Bu nedenle Kocaeli Büyükşehir Belediyesince, İZAYDAŞ'ın kapasitesinin artırılması gündeme alınmıştır.

Dilovası OSB'den kaynaklanan tehlikeli atıkların bertaraf edilmesi noktasında OSB Yönetimi tehlikeli atık yakma tesisi kurmayı düşünmektedir. Bakanlığımızca yürütülmüş olan etüt çalışmaları sonucunda; Anadolu yakasında ikinci bir tehlikeli atık yakma ve depolama tesisinin kurulmasının ekonomik olmayacağı gibi, kurulma sürecinin (yer tahsisi, ÇED, projelendirme, tesisin inşaatı, işletmeye alma vb) de uzun vadede gerçekleştirilebileceği göz ardı edilmemelidir.

Bu nedenle Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ile OSB Yönetimi işbirliğine giderek İZAYDAŞ'ın kapasitesi artırılabilir. Bu şekilde bir çözüm üretildiği takdirde; OSB Yönetimi tehlikeli atık bertaraf problemini, Büyükşehir Belediyesi ise İZAYDAŞ'ın kapasite artırımı için gerekli olan mali kaynak teminini kolay, çabuk ve ucuz yoldan çözmüş olacaktır.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalar: Tehlikeli atıkların bertarafı için Kocaeli'nde 35 000 ton/yıl yakma ve 790.000 m³ düzenli depolama kapasiteli İZAYDAŞ vardır. Ancak İZAYDAŞ'ın kapasitesi yetersiz olup; bölge ve yakın çevresine hizmet verecek bir bertaraf tesisinin sanayici tarafından kurulması çalışmalarına başlanmış ve fizibilite çalışması tamamlanmıştır. Tesisin kurulması için uygun alan belirlendikten sonra ÇED aşaması başlatılacaktır.

"Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıklara İlişkin Tebliğ" kapsamında; metal hurdayı ergiterek üretim yapan kuruluşların hurda metal ithal izinleri Bakanlığımızca verilmektedir. Metal hurdaların ithalatında, menşe veya ihracatçı ülkede resmi kurum veya uluslararası kabul görmüş bir akreditasyon konseyi tarafından akredite edilmiş uluslararası gözetim şirketi veya laboratuvar tarafından onaylı radyasyon belgesinin ve tehlikeli atık veya maddelerle kontamine olmadığına dair belge istenmektedir. Ayrıca radyasyona ilişkin radyasyon ölçüm sistemlerinin kurulması sağlanmış olup, kuruluşların radyasyon güvenliği açısından denetimlerinin yapılması; radyasyon, radyoaktif atık ve radyasyondan korunma konularında eğitim verilmesi çalışmaları TAEK tarafından

yürütülmektedir. Bu kapsamda ithalat işlemleri Bakanlığımızca kontrollü bir şekilde yürütülmektedir.

Kocaeli-Gebze bölgesinde bulunan Kroman Çelik Sanayi A.Ş., bölgedeki diğer demir çelik firmalarına da hizmet verecek şekilde tehlikesiz atık konumundaki demir-çelik cürufırları ve tufal için düzenli depolama tesisi kurmuş olup, 26.02.2007 tarihinden itibaren söz konusu tesise Bakanlığımız tarafından işletme lisansı verilmiştir. Ayrıca sektörden kaynaklanan tehlikeli atık vasfı taşıyan baca gazı tozlarının geri kazanımına ilişkin olarak bölgede (Dilovası, Hereke ve Gebze) yer alan demir çelik fabrikalarının iştiraki ile Tekirdağ'da yapımı planlanan Marzinc isimli tesis için süreç başlatılmıştır. Marzinc Baca Külü Bertarafı ve Çinko Geri Kazanım Tesisi ile ilgili süreç ÇED İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu aşamasındadır. Bu proje ile ilgili olarak "Plan notları" yönüyle Çevre Düzeni Planında yaşanan sorunun çözümü beklenmektedir.

Ayrıca bölgedeki atık çamur sorununa çözüm bulunması amacıyla tehlikesiz nitelikli arıtma çamurlarının alternatif hammadde olarak kullanılmasına ilişkin Lafarge Çimento Fabrikası ile Nuh Çimento fabrikasına izin verilmiş olup, kurutma sisteminin tesiste kurulması çalışmalarına başlanmıştır.

İl Çevre ve Orman Müdürlüğümüzce 2872 sayılı Çevre Kanunu ve buna istinaden çıkarılan Yönetmelikler çerçevesinde tesisler gece ve gündüz sürekli olarak denetlenmekte; bu denetimler esnasında tespit edilen uygunsuzluklara, bahse konu Kanun ve bu Kanuna istinaden çıkarılan yönetmeliklerin hükümleri doğrultusunda gerekli yasal ve idari işlemler uygulanmaktadır.

Dilovası ve Gebze Belediyesi mevcut çöp alanları önemli bir kirlilik kaynağıdır. Büyükşehir Belediyesince düzenli çöp deponi alanı olarak seçilen saha Dilovası Belediyesince uygun görülmemekte ve yer değişikliği talebinde bulunmaktadır. Büyükşehir Belediyesince yer değişikliği talebi de dikkate alınarak, düzenli çöp deponi alanı inşaatına ivedilikle başlanacaktır.

Dilovası Katı Atık Bertaraf Tesisi, Dilovası Çiçektepe Mevkii'nde Dilovası Orman İşletme Şefliği 391 ve 392 numaralı bölmeler üzerinde planlanmış olup; bahse konu orman alanları Bakanlığımızın 30.05.2006 tarihli ve 408 sayılı Oluru ile 49 yıllığına tahsis edilmiştir. 29.07.2006 tarihli ve 135 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile saha uygun bulunmuştur.

62.000 nüfusa hizmet etmesi planlanan Tesiste, sadece evsel atıklar depolanacak olup, 20 yıllık kullanım öngörülmüş ve oluşacak toplam atık miktarı ise 3.290.237 m³ hesaplanmıştır. 197.230 m² büyüklüğe sahip tesiste birinci kademe depolama alanı 94.600 m² dir. Tesisin birinci kademe inşaatı tamamlanarak deneme işletmesi yapılmak üzere İZAYDAŞ'a teslim edilmiştir.

